

**Jawabin Babbar Jami'ar Harkokin Jakadanci Maria E. Brewer
A Bikin Kaddamar Da Kawo Karshen Musguna Wa Kananan Yara Na Wannan
Shekarar**

*Babbar Cibiyar Taro ta Duniya, dake Abuja, Nijeriya
15 ga watan Satumbar 2015*

Maza da mata, barkanku da safiyar. A yi min uzurin ambaton dukan wanda yake wurin nan. Ina mai farin cikin kasancewa a wurin nan, a wannan safiyar, tare da daukacin masu halartar wannan bikin kaddamar da Kawo Karshen Musguna Wa Kananan Yara A Wannan Shekarar. Rahotannin Majalisar Dinkin Duniya na nuna cewa, a kullum, a kuma kowace kasa, yara maza da mata, na fama da fuskantar tashe-tashen hankula. Hakan kuma na faruwa ga kowane jinsin al'umma. Tashin hankali bai bar kowa ba, ko wata kabilia. Tayar wa da kananan yara da hankula, na faruwa bisa ga dalilai da dama, a kuma nau'i dabam daban, wanda a wani lokacin yana samo asali ne a al'adu da kuma halin zamantakewarmu.

Irin wadannan tashe-tashen hankulan, na matukar kawo illa ga lafiyar kananan yara, da ci gabansu da kuma tarbiyyarsu. Abin takaici, wadanda aka sani ne, ke haddasa mafi yawan tashe-tashen hankulan yaran. A kuma matsayinmu, na al'umma, dole mu yunkura wajen karewa da kuma kawar da dukan daukacin wannan tarzomar ga kananan yara.

Nijeriya ta gudanar da wani safiyon Tayar da Hankalin Kananan Yara, a 2014. Safiyon, wanda shine na farko, irinsa a Yammacin Afrika, ya bayar da wata kididdigar da ta fayyace launi da kuma ire-iren wadannan matsaloli. Wannan gagarumin yunkurin, hukumar PEPFAR, tare da hadin gwiwar Hukumar Kidaya ta Kasa ne, da kuma Cibiyar Kula da Yaduwar Cututtuka da Rigakafi, ta Kasar Amirka, ko kuma CDC. Safiyon ya taimaka wa fungiyoyin al'umma, da shugabannin gwamnatoci, na da su bullo da wani yunkuri, na magance abkuwar wadannan matsalolin da kuma fito da mafita.

Har ila yau, wannan hadin gwiwar ta kasashen duniya, ta bayar da wata gagarumar gudunmawa, ga samun nasarar wannan sifiyon. Ta kuma hannun wata yarjejeniya da hukumar UNICEF, hukumar ta CDC, ta bayar da kudaden gudanar da safiyon, a fili, da kuma sauran dabarun da suka taimaka wa aikin. Sun horar da masu gudanar da tambayoyi da taimaka wa, wajen tattara bayanai da kuma alkulumma.

Bisa ga sakamakon da aka samu ga wannan sifiyon, Gwamnatin Nijeriya, ta kafa wata fungiyar masu tsara dabaru. Kungiyar, a karkashin Ma'aikatar Bunkasa Harkokin Ci Gaban Mata ta Tarayya, ta bullo da Shirin Kai Dauki ga Duk Wata Barazana ga Kananan Yaran Nijeriya. Wannan tsarin, wanda Hukumar USAID, ta hannun hukumar UNICEF, ta bayar da kudaden gudanarwa, ya funshi wakilai daga ma'aikatu da hukumomin da abin ya shafa, kazalika da masu ruwa da tsaki, daga waje.

Mun kuma samu gagarumin ci gaba, wajen yakar, al'amarin, amma, har yanzu akwai sauran rina a kaba. Yayinda Nijeriya ta amince da Dokar Kare 'Yancin Kananan Yara, ta 2003, ba dukan jihohi ke aiwatar da ita ba. Har yanzu ana tayar da hankula da gigita kananan yara a makarantu da gidaje – bugu da kari ga tarzomar dake damun kananan yaran dake barace-barace ko kuma barance.

Dole a kare mutuncin d'aukacin kananan yara, daga irin wannan wulakancin. Babu wata hujjar da za a rika tayar da hankulan kananan yara. Kuma ana iya magance shi. Muna fatan za a ci gaba da bayar da himmar hada hannun kawo farshen cin zarafin kananan yara.

Na gode.